

Briselē, 25.11.2013.
COM(2013) 814 final

2013/0400 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko groza Direktīvu 2011/96/ES par kopējo sistēmu nodokļu uzlikšanai, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs

{SWD(2013) 473 final}

{SWD(2013) 474 final}

{SWD(2013) 475 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Jautājums par uzņēmumu nodokļu bāzes samazināšanu ir daudzu ES valstu un daudzu citu valstu politikas darba prioritāte, kura ir ietverta G20 un G8 valstu jaunāko sanāksmju darba programmā¹; ESAO pašlaik saistībā ar nodokļu bāzes samazināšanu un peļņas novirzīšanu ("BEPS") risinās darbs, kas gūst lielu atsaucību².

Nodokļu dubultā neuzlikšana ir starp ES politikas prioritārajām jomām, kurās nepieciešama steidzama un koordinēta rīcība; tā ietilpst pašreizējā darba programmā ar mērķi uzlabot iekšējā tirgus nevainojamu darbību, novēršot plaisas nodokļu likumdošanā, kas rodas saistībā ar dalībvalstu nodokļu sistēmu atšķirību savtīgu izmantošanu. Nodokļu dubultās neuzlikšanas dēļ dalībvalstis neiekasē būtisku ieņēmumu apjomu, un tā izraisa uzņēmumu negodīgu konkurenci vienotajā tirgū.

Uzņēmējdarbības rīcības kodeksa jautājumu grupa³ 2009. gadā konstatēja specifisku nodokļu dubultās neuzlikšanas piemēru attiecībā uz konkrētām hibrīda finanšu instrumentu neatbilstībām. Atbildēs, kas iesniegtas Komisijas 2012. gada sabiedriskajā apspriešanā par nodokļu dubulto neuzlikšanu⁴, kopumā izteikts vienots viedoklis, ka šādas neatbilstības ir nevēlamas.

Hibrīdaizdevumu struktūras ir finanšu instrumenti, kuriem ir gan parāda, gan pašu kapitāla iezīmes. Dalībvalstis hibrīdaizdevumus kvalificē atšķirīgi (kā parādu vai kā pašu kapitālu), tādēļ maksājumi pārrobežu hibrīdaizdevuma ietvaros vienā dalībvalstī (maksātāja dalībvalsts) tiek uzskatīti par atskaitāmiem izdevumiem nodokļu aprēķina vajadzībām, savukārt otrā dalībvalstī (maksājuma saņēmēja dalībvalsts) — par sadalīto beznodokļu peļņu, un tādējādi netīšā veidā notiek nodokļu dubultā neuzlikšana.

Lai risinātu šo jautājumu, Rīcības kodeksa jautājumu grupa vienojās par vadlīnijām, saskaņā ar kurām saņēmējai dalībvalstij būtu jāievēro nodokļu kvalifikācija, kuru hibrīdaizdevumu maksājumiem piešķirusi ienākumu izcelsmes dalībvalsts (proti, uz hibrīdaizdevumu maksājumiem, kas ir atskaitāmi ienākumu izcelsmes dalībvalstī, nebūtu jāattiecinā nodokļu atbrīvojums)⁵.

Tomēr risinājumu, par kuru panākta vienošanās Rīcības kodeksa jautājumu grupā, nav iespējams viennozīmīgi īstenot atbilstoši Direktīvai 2011/96⁶, kura grozīta pēc Horvātijas

¹ G20 valstu vadītāju 2012. gada 18.-19. jūnija sanāksmes noslēguma paziņojums; G20 valstu finanšu ministru un centrālo banku vadītāju 2012. gada 5.-6. novembra, 2013. gada 15.-16. februāra un 2013. gada 18.-19. aprīļa sanāksmes paziņojums; AK un Vācijas finanšu ministru kopīgs paziņojums par G20 valstu 2012. gada novembra sanāksmes noslēgumā; G8 valstu vadītāju 2013. gada 17.-18. jūnija paziņojums.

² ESAO, Par nodokļu bāzes samazināšanu un peļņas novirzīšanu, 2013. gads.

³ Rīcības kodeksa jautājumu grupas (uzņēmējdarbības nodokļu jautājumos) izveide tika noteikta 1997. gada 1. decembra Ekonomikas un finanšu ministru padomes (ECOFIN padomes) secinājumos.

⁴ Komisija 2012. gada 29. februārī faktu konstatēšanas nolūkā sāka apspriešanos par nodokļu dubulto neuzlikšanu un tās iespējamo ietekmi uz iekšējo tirgu.

⁵ "Ja maksājumi saistībā ar hibrīdaizdevumu struktūru attiecībā uz parādnieku ir kvalificējami kā atskaitāmie izdevumi nodokļu aprēķina vajadzībām, dalībvalstis šādiem maksājumiem nepiešķir sadalītajai peļņai piemērojamo kapitāldaļu nodokļu atbrīvojumu" (Rīcības kodeksa jautājumu grupas 2010. gada 25. maija ziņojums (doc. 10033/10, FISC 47), 31. punkts).

⁶ Padomes 2011. gada 30. novembra Direktīva 2011/96/ES par kopējo sistēmu nodokļu uzlikšanai, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs (pārstrādāta versija) (OV L 345, 29.12.2011, 8. lpp.).

Republikas pievienošanās⁷, par kopējo sistēmu nodokļu uzlikšanai, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs (Mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu direktīva — “MMD”). Atbilstoši MMD dalībvalstīm ir pienākums (ievērojot dažādus atbilstības nosacījumus) sadalīto peļņu, kuru mātesuzņēmums saņem no meitasuzņēmuma citā dalībvalstī, atbrīvot no nodokļiem (vai piešķirt nodokļu kredītu attiecībā uz ārvalstīs uzliktiem nodokļiem). Šis noteikums ir piemērojams arī gadījumā, ja sadalītā peļņa otrā dalībvalstī, kurā maksātājs meitasuzņēmums ir rezidents, tiek uzskatīta par atskaitāmu maksājumu nodokļu aprēķina vajadzībām.

Gan Eiropadome 2012. gada marta secinājumos, gan Eiropas Parlaments 2012. gada 19. aprīļa rezolūcijā ir apstiprinājuši to, ka jāapzina konkrētas iespējas, kā uzlabot cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā un nodokļu nemaksāšanu. Eiropas Parlaments ir aicinājis pārskatīt MMD, lai izskaustu tādu nodokļu nemaksāšanu ES, kas notiek, izmantojot hibrīda finanšu instrumentus.

Komisijas 2012. gada 6. decembrī pieņemtajā Rīcības plānā, kā pastiprināt cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas⁸ noteikts, ka tuvākajā laikā (2013. gadā) ar konkrētu rīcību jārisina arī nodokļu sistēmu neatbilstības. Šajā saistībā rīcības plānā noteikts, ka *“Detalizētas diskusijas ar dalībvalstīm ir apliecinājušas, ka bez normatīviem grozījumiem Direktīvā par mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem konkrētā gadījumā vienošanos par kopēju risinājumu nav iespējams panākt. Šo grozījumu mērķis būs nodrošināt, lai direktīvas piemērošana netīši neierobežotu efektīvu rīcību pret nodokļu dubulto neuzlikšanu hibrīdaizdevumu struktūru jomā”*.

Rīcības plānā turklāt ir paredzēta noteikuma par ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu pārskatīšana uzņēmumu nodokļu direktīvās, tostarp MMD, ar mērķi īstenot tā ieteikumu attiecībā uz agresīvu nodokļu plānošanu⁹. Atbilstoši minētajam ieteikumam dalībvalstīm būtu jāpieņem vispārējs ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas noteikums (“VLINN”), lai nepieļautu agresīvas nodokļu plānošanas praksi.

Lai gan spēkā esošajā MMD ir ietverts ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas noteikums, tas nav pietiekami skaidrs un varētu izraisīt pārpratumus. Iekļaujot mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu direktīvā skaidrāku VLINN, kas pielāgots tās specifikai, kā arī ieteikumā attiecībā uz agresīvu nodokļu plānošanu norādītos principus, minētās atšķirības tiktu novērstas un tiktu uzlabota valsts līmenī veikto pasākumu efektivitāte starptautiskas nodokļu nemaksāšanas apkarošanas jomā, un vienlaikus tiktu pastiprināta dalībvalstu koordinēta rīcība un nodrošināta Līgumā paredzēto brīvību ievērošana atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas (“EST”) interpretācijai.

Eiropas Parlaments 2013. gada 21. maijā pieņēma rezolūciju¹⁰, kurā tas aicināja dalībvalstis atbalstīt Komisijas rīcības plānu un pilnībā īstenot ieteikumu attiecībā uz agresīvu nodokļu plānošanu. Eiropas Parlaments turklāt aicināja Komisiju it īpaši risināt jautājumu par hibrīdneatbilstībām dalībvalstu atšķirīgajās nodokļu sistēmās, kā arī 2013. gadā iesniegt priekšlikumu MMD pārskatīšanai, lai pārstrādātu noteikumu par ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu un novērstu tādu nodokļu dubulto neuzlikšanu ES, kura saistīta ar hibrīda struktūrām.

⁷ Padomes 2013. gada 13. maija Direktīva 2013/13/ES, ar ko pielāgo dažas direktīvas nodokļu jomā saistībā ar Horvātijas Republikas pievienošanu (OV L 141, 28.5.2013., 30. lpp).

⁸ COM (2012)722.

⁹ C(2012)8806.

¹⁰ Eiropas Parlamenta 2013. gada 21. maija Rezolūcija par cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu oāzēm (2013/2060(INI)).

Eiropadome 2013. gada 22. maija secinājumos minēja, ka Komisija plāno iesniegt priekšlikumu pirms tā gada beigām, kurā paredzēta mātesuzņēmumu/meitasuzņēmumu direktīvas pārskatīšana.

2. APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

Papildus apspriedēm, kas tika veiktas Rīcības kodeksa grupas ietvaros un sabiedriskajai apriešanai, ko Komisija nodokļu dubultās neuzlikšanas jomā uzsāka 2012. gadā (skat. iepriekš 1. punktā), Komisija 2013. gada aprīlī organizēja tehniska rakstura sanāksmes ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām.

Ietekmes novērtējums

Ir sagatavots ietekmes novērtējums par MMD grozījumiem. Ietekmes novērtējumā apskatīti dažādi risinājumi attiecībā uz MMD grozījumiem, un tie ir salīdzināti ar situāciju bez izmaiņām jeb pašreizējo stāvokli.

Tika konstatēts, ka ar pasākumiem nodokļu dubultās neuzlikšanas novēršanai saistībā ar hibrīda finanšu struktūrām un agresīvu nodokļu plānošanu tiks panākta labvēlīga ietekme uz dalībvalstu nodokļu ieņēmumiem, jo pretējā gadījumā iesaistītās personas kopumā samaksā mazāku nodokļu apjomu un nodokļu aprēķina vajadzībām papildus tiek atskaitītas izmaksas saistībā ar nodokļu plānošanu un līdzīgiem pasākumiem. Ietekmes novērtējumā nebija iespējams skaitliski novērtēt vēlamo grozījumu sniegtās priekšrocības. Tomēr šajā saistībā skaitļi nav būtiski, pieņemot lēmumu par cīņu pret hibrīda finanšu struktūrām un nodokļu sistēmu ļaunprātīgu izmantošanu; šā lēmuma pieņemšanā izšķirošā nozīme ir apsvērumiem saistībā ar konkurences nodrošināšanu, ekonomikas efektivitāti, pārredzamību un godprātību, no kā iekšējais tirgus gūtu būtiskas priekšrocības.

Hibrīdaizdevumu neatbilstības

Ietekmes novērtējumā ir konstatēts, ka labākais risinājums ir MMD aizliegt nodokļu atbrīvojumu tādiem sadalītās peļņas maksājumiem, kuri ir atskaitāmi izdevumi ienākumu izcelsmes dalībvalstī. Saskaņā ar minēto risinājumu maksājuma saņēmējas uzņēmējsabiedrības (mātesuzņēmums vai mātesuzņēmuma pastāvīgais uzņēmums) dalībvalsts uzliek nodokļus tai sadalītās peļņas daļai, kura ir atskaitāmi izdevumi maksājumu veicošā meitasuzņēmuma dalībvalstī.

Tika konstatēts, ka šis risinājums visveiksmīgāk risinātu hibrīda finanšu struktūru problēmu, jo nodrošinātu visā ES vienveidīgu režīmu. Šis risinājums palīdzēs sasniegt MMD pamatmērķi, proti, — radīt vienlīdzīgus konkurences nosacījumus tām mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu grupām, kuras atrodas dažādās dalībvalstīs, ar tām grupām, kuras atrodas vienā dalībvalstī. Tādējādi plānots panākt to, ka visiem uzņēmumiem nodokļi tiek uzlikti, pamatojoties uz attiecīgajā dalībvalstī gūto peļņu, un ka neviena uzņēmējsabiedrība nevar izvairīties no nodokļu uzlikšanas, izmantojot likumdošanas plaisas, kas pārrobežu situācijās rodas saistībā ar hibrīda finanšu instrumentiem. Mērķis ir novērst nepieņemamu praksi, kuras rezultātā uzņēmumi izvairās no pilna apmēra nodokļu maksāšanas.

Noteikumi par ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu

Ietekmes novērtējumā konstatēja, ka visveiksmīgākais risinājums būtu atjaunināt spēkā esošajā MMD ietvertos ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas noteikumus atbilstoši 2012. gada decembra ieteikumā par nodokļu agresīvu plānošanu ierosinātajam vispārējam ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas noteikumam un uzlikt par pienākumu dalībvalstīm pieņemt kopīgu ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas noteikumu.

Šis risinājums visveiksmīgāk nodrošina kopīga standarta ieviešanu attiecībā uz ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas noteikumiem MMD. Visās dalībvalstīs vienāds ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas noteikums nodrošinās visiem nodokļu maksātājiem un nodokļu administrācijām skaidrību un noteiktību. Dalībvalstīs pastāvošie ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas pasākumi aptver dažādas formas un mērķus un ir izstrādāti valsts kontekstā, lai risinātu konkrētas dalībvalstu problēmas un to nodokļu sistēmu īpatnības.

Šis risinājums nodrošinās skaidrību, jo tiks precīzi noteikts, kādam jābūt dalībvalstu pieņemtajam ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas noteikumam MMD nolūkā. Tādēļ šis risinājums garantēs to, ka ES dalībvalstu pieņemtie un īstenotie ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas pasākumi neradīs neatbilstības problēmas ES līmenī. Turklāt ES direktīva tiks piemērota vienādi un nebūs iespēju meklēt izdevīgākus direktīvas noteikumus (proti, tiks izskausta prakse, ka uzņēmēj sabiedrības ar starpnieku palīdzību veic ieguldījumus tajās dalībvalstīs, kurās ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas noteikums ir mazāk stingrs vai tā nav vispār).

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Priekšlikuma mērķis ir risināt hibrīda finanšu instrumentu neatbilstības MMD piemērošanas jomā un ieviest vispārēju ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas noteikumu, lai aizsargātu minētās direktīvas darbību.

Minēto mērķu sasniegšanai nepieciešami MMD grozījumi, un tādēļ vienīgais iespējamais risinājums ir šis Komisijas priekšlikums par direktīvu. Tiešo nodokļu jautājumos attiecīgais juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 115. pants, kurš Komisijai dod tiesības ierosināt direktīvas tādu dalībvalstu noteikumu tuvināšanai, kas tieši iespaido iekšējā tirgus darbību.

Iniciatīvas mērķus nevar pietiekamā mērā sasniegt atsevišķu dalībvalstu līmenī. Tieši atšķirības dalībvalstu tiesību normās attiecībā uz nodokļiem, kas uzliekami hibrīda finanšu instrumentiem, ļauj nodokļu maksātājiem, un konkrēti uzņēmēj sabiedrību grupām, likt lietā pārrobežu nodokļu plānošanas stratēģijas, kas izraisa kapitāla plūsmu un iekšējā tirgus konkurences kropļojumus. Turklāt un plašākā nozīmē būtiskās atšķirības dalībvalstu izmantotajās ļaunprātīgas rīcības apkarošanas metodēs rada juridisko nenoteiktību un ir pretrunā MMD pamatmērķim, proti, novērst nodokļu šķēršļus dažādu dalībvalstu uzņēmēj sabiedrību pārrobežu grupām. Rīcība ES līmenī ir nepieciešama, lai labāk sasniegtu iniciatīvas mērķi. Tādēļ ierosinātie grozījumi atbilst subsidiaritātes principam. Ierosinātie grozījumi atbilst arī proporcionalitātes principam, jo tie paredz tikai tos pasākumus, kas nepieciešami konkrēto jautājumu risināšanai un tādējādi Līgumu mērķu sasniegšanai, it īpaši iekšējā tirgus pienācīgas un efektīvas darbības nodrošināšanai.

Subsidiaritātes princips

Hibrīda finanšu instrumentu neatbilstības

Atsevišķu dalībvalstu rīcība hibrīda finanšu instrumentu neatbilstību jomā nespētu veiksmīgi atrisināt šo problēmu, jo tā rodas valstu atšķirīgo nodokļu sistēmu mijiedarbības dēļ. Atsevišķas nekoordinētas iniciatīvas tiešām var izraisīt papildu neatbilstības vai iekšējā tirgū radīt jaunus nodokļu šķēršļus.

Dalībvalstu divpusējo dubultās nodokļu uzlikšanas novēršanas konvenciju grozīšana nebūtu pienācīga jautājuma risināšanas metode, jo katrs valsts pāris varētu nonākt pie cita risinājuma. Citas starptautiskas iniciatīvas, piemēram, iniciatīvas ESAO ietvaros saistībā ar uzņēmumu nodokļu bāzes samazināšanu, nespētu risināt konkrēto ES problemātiku, jo tam nepieciešami spēkā esošo ES tiesību aktu grozījumi.

Visbeidzot, Rīcības kodeksa grupā panāktā dalībvalstu vienošanās par koordinētu rīcību ir īstenojama vienīgi pēc mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu direktīvas grozīšanas, un tā nav iespējama bez Komisijas priekšlikuma.

Noteikumi par ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu

Spēkā esošā mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu direktīva neliedz dalībvalstīm piemērot valsts tiesību normas vai arī starptautiskos nolīgumos paredzētus noteikumus, kas nepieciešami, lai novērstu krāpšanu vai ļaunprātīgu izmantošanu. Tomēr noteikuma izklāstam jābūt saskaņā ar EST interpretāciju. EST judikatūrā ir noteikts princips, saskaņā ar kuru dalībvalstis ļaunprātīgas rīcības apkarošanā nedrīkst pārsniegt Kopienas tiesībās noteiktā vispārējā principa robežas. Turklāt pret ļaunprātīgu rīcību vērsto pasākumu piemērošanas rezultātiem jābūt saskaņā ar Līgumos noteiktajām pamatbrīvībām.

Turklāt dalībvalstīs pastāvošie ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas pasākumi aptver dažādas formas un mērķus un ir izstrādāti valsts kontekstā, lai risinātu konkrētas dalībvalstu problēmas un to nodokļu sistēmu īpatnības. Šāda situācija rada neskaidrības nodokļu maksātājiem un nodokļu administrācijām.

Ņemot vērā visus minētos faktorus, rīcība atsevišķu dalībvalstu līmenī nebūtu tik veiksmīga kā rīcība ES līmenī.

Proporcionalitātes princips

Nodokļu uzlikšana attiecas tikai uz to hibrīda finanšu maksājumu daļu, kura ir atskaitāmi izdevumi ienākumu izcelsmes dalībvalstī.

Ierosinātais VĻINN atbilst EST judikatūrā noteiktajiem proporcionalitātes ierobežojumiem.

Tādēļ ierosinātie grozījumi atbilst proporcionalitātes principam, jo tie paredz tikai tos pasākumus, kuri nepieciešami konkrēto jautājumu risināšanai.

Paskaidrojumi par pantiem

Šā priekšlikuma mērķis ir grozīt spēkā esošās MMD apsvērumus, 1. pantu, 4. pantu un atjaunināt I pielikuma A daļu. Grozījumi un informācijas atjaunināšana ir ietverti priekšlikuma 1. pantā.

Apsvērumi

Atbilstoši ierosinātajiem grozījumiem apsvērumos ir paskaidrots, ka jāaizliedz nodokļu atbrīvojums attiecībā uz sadalīto peļņu, kura ir atskaitāmi izdevumi ienākumu izcelsmes dalībvalstī, lai salīdzinājumā ar iekšzemes mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu grupām neļautu attiecīgajām pārrobežu grupām netīšā veidā gūt priekšrocības.

MMD pamatmērķis ir radīt vienlīdzīgus konkurences nosacījumus tām mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu grupām, kuras atrodas dažādās dalībvalstīs, ar tām grupām, kuras atrodas vienā dalībvalstī.

Laikā, kad tika pieņemta MMD, pārrobežu grupas kopumā bija nelabvēlīgākā situācijā salīdzinājumā ar iekšzemes grupām nodokļu dubultās uzlikšanas dēļ, kura attiecās uz sadalīto peļņu; proti, divpusējās nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanas konvencijas nespēja pietiekamā mērā ES radīt nosacījumus, kas būtu analogi iekšējā tirgus darbības nosacījumiem.

Lai nodrošinātu plānoto neitralitāti, MMD tika paredzēts i) atcelt sadalītajai peļņai piemērojamos ienākumu izcelsmes vietā ieturētos nodokļus un ii) novērst nodokļu dubulto uzlikšanu sadalītajai peļņai, mātesuzņēmumu dalībvalstīs piešķirot nodokļu atbrīvojumu vai nodokļu kredītu.

Kopš tā laika situācija ir strauji attīstījusies, it īpaši pēdējo desmit gadu laikā.

Pārrobežu ieguldījumu apjoma pieaugums ir devis pārrobežu grupām iespēju izmantot hibrīda finanšu instrumentus, gūstot neattaisnotu labumu no neatbilstībām dažādu valstu nodokļu sistēmās un no starptautiskajiem standarta noteikumiem dubultās nodokļu uzlikšanas ierobežošanas jomā. Tas ES izraisa konkurences kropļojumus starp pārrobežu un iekšzemes grupām, un tas ir pretrunā MMD.

1. pants

Ierosinātā direktīva ļaus dalībvalstīm veikt pasākumus, lai izvairītos no krāpšanas nodokļu jomā un nodokļu nemaksāšanas. Šajā ziņā Komisijas dienests ir atzinis, ka krāpšana nodokļu jomā ir tīšas nodokļu nemaksāšanas paveids, kam paredzama vispārīga krimināltiesiska sodāmība, un ka nodokļu nemaksāšana galvenokārt ir tāda nelegāla prakse, kad nodokļu saistības tiek noklusētas vai ignorētas¹¹.

Turklāt, lai novērstu ļaunprātīgas izmantošanas risku, tiek ierosināts spēkā esošo ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas noteikumu aizstāt ar kopīgu ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas noteikumu, kura pamatā ir ieteikumā par nodokļu agresīvu plānošanu ietvertais līdzīgais noteikums.

4. pants

Atbilstoši ierosinātajiem grozījumiem mātesuzņēmuma dalībvalsts un tā pastāvīgā uzņēmuma dalībvalsts liedz izmantot nodokļu atbrīvojumu attiecībā uz tādu sadalīto peļņu, kas ir atskaitāmi izdevumi attiecīgajā meitasuzņēmumā.

Tādējādi panta 1.a punktā ir norādīts, ka saņēmējas uzņēmēj sabiedrības (mātesuzņēmuma vai tā pastāvīgā uzņēmuma) dalībvalsts nodokļus neuzliek vienīgi tai sadalītās peļņas daļai, kura nav atskaitāma ienākumu izcelsmes dalībvalstī (proti, peļņu sadalošā meitasuzņēmuma dalībvalstī.) Tādējādi tai peļņas daļai, kura ir atskaitāmi izdevumi izcelsmes dalībvalstī, saņēmējas uzņēmēj sabiedrības dalībvalsts uzliek nodokļus.

Meitasuzņēmuma sadalītajai peļņai netiktu uzlikts ienākumu izcelsmes vietā ieturamais nodoklis, jo meitasuzņēmuma maksājums atbilstoši procentu un honorāru maksājumu direktīvai tiktu uzskatīts par procentu maksājumu. Padomē pašlaik tiek izskatīts priekšlikums spēkā esošo atbilstības kritēriju par kapitāldaļu sliekšni 25 % apmērā procentu un honorāru maksājumu direktīvā vienādot ar 10 % MMD¹². Turklāt parasti hibrīda finanšu struktūras tiek veidotas dalībvalstīs, kurās valsts noteikumi vai dubultās nodokļu uzlikšanas novēršanas konvenciju noteikumi procentu maksājumiem paredz pilnīgu atbrīvojumu no ienākumu izcelsmes vietā ieturētajiem nodokļiem.

I pielikuma A daļa

Ierosinātie grozījumi direktīvā iekļauj atbilstīgus uzņēmēj sabiedrību veidus, kas dalībvalstu uzņēmējdarbības tiesībās ir iekļauti pēc direktīvas pārstrādāšanas. Komisija ir saņēmusi Rumānijas pieprasījumu par informācijas atjaunināšanu.

Šim nolūkam w) punktā pievieno šādus divus uzņēmēj sabiedrību veidus: “*societăți în nume colectiv*”, “*societăți în comandită simplă*”.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šis priekšlikums neietekmē ES budžetu.

¹¹ SWD (2012) 403, 9. lpp.

¹² Priekšlikums Padomes Direktīvai par kopīgu nodokļu sistēmu, ko piemēro procentu un honorāru maksājumiem, kurus veic starp asociētām uzņēmēj sabiedrībām dažādās dalībvalstīs (pārstrādāta redakcija) (COM (2011) 714).

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko groza Direktīvu 2011/96/ES par kopējo sistēmu nodokļu uzlikšanai, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 115. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu¹³,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹⁴,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Padomes Direktīva 2011/96/ES atbrīvo dividendes un pārējo sadalīto peļņu, ko meitasuzņēmumi maksā saviem mātesuzņēmumiem, no nodokļiem, kas ieturami izcelsmes vietā, un novērš nodokļu dubultu uzlikšanu minētajiem ienākumiem mātesuzņēmuma līmenī.
- (2) Direktīvas 2011/96/ES sniegtās priekšrocības nedrīkst radīt nodokļu dubultas neuzlikšanas situācijas un tādējādi netīšā veidā radīt nodokļu atvieglojumus dažādu dalībvalstu mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu grupām salīdzinājumā ar vienas dalībvalsts uzņēmēj sabiedrību grupām.
- (3) Lai novērstu nodokļu dubultas neuzlikšanas situācijas, kas rodas saistībā ar sadalītajai peļņai piemērojamo nodokļu neatbilstībām dažādās dalībvalstīs, mātesuzņēmuma dalībvalsts un tā pastāvīgā uzņēmuma dalībvalsts nedrīkstētu minētajām uzņēmēj sabiedrībām ļaut izmantot nodokļu atbrīvojumu, ko piemēro saņemtajai sadalītajai peļņai, ja šāda veida peļņa ir atskaitāmie izdevumi attiecīgajā meitasuzņēmumā.
- (4) Lai novērstu nodokļu apiešanu un ļaunprātīgu izmantošanu ar mākslīgu struktūru palīdzību, būtu jāiekļauj kopīgs ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas noteikums, kas formulēts atbilstoši Direktīvas 2011/96/ES nolūkam un mērķiem.
- (5) Nepieciešams nodrošināt to, ka šī direktīva neliedz piemērot valstu noteikumus vai arī nolīgumus paredzētus noteikumus, kas nepieciešami, lai novērstu nodokļu nemaksāšanu.
- (6) Ir lietderīgi atjaunināt minētās direktīvas I pielikuma A daļu, lai iekļautu citus uzņēmēj sabiedrību veidus, kuri ir ietverti uzņēmējdarbības tiesībās Rumānijā.
- (7) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Direktīva 2011/96/ES,

¹³ OV C [...], [...], [...] lpp.

¹⁴ OV C [...], [...], [...] lpp.

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU:

1. pants

Direktīvu 2011/96/ES groza šādi:

1. direktīvas 1. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Šī direktīva neliedz piemērot valstu noteikumus vai arī nolīgumos paredzētus noteikumus, kas nepieciešami, lai novērstu nodokļu nemaksāšanu.”;
2. direktīvā iekļauj šādu 1.a pantu:

“1.a pants

 1. Dalībvalstis atceļ šajā direktīvā paredzētos nodokļu atvieglojumus, ja ir izveidota mākslīga struktūra vai virkne mākslīgu struktūru, kuru pamatmērķis ir gūt nepamatotas nodokļu priekšrocības saskaņā ar šo direktīvu un kas ir pretrunā direktīvas noteikumu priekšmetam, garam un nolūkam.
 2. Darījums, shēma, pasākums, darbība, līgums, vienošanās, solījums vai saistības ir mākslīga struktūra vai daļa no mākslīgu struktūru virknes, ja tie neatspoguļo reālo ekonomikas situāciju.

Lai noteiktu, vai struktūra un struktūru virkne ir mākslīga, dalībvalstis it īpaši pārlicinās, vai tā ietver vienu vai vairākas šādas situācijas:

 - (a) struktūru veidojošo atsevišķo posmu juridiskais raksturojums nesaskan ar visas struktūras kopējo juridisko būtību;
 - (b) struktūra veidota tā, kā parasti tas nebūtu gaidāms saprātīgas uzņēmējdarbības veikšanā;
 - (c) struktūrā ir elementi, kuri kompensē vai izslēdz cits citu;
 - (d) veiktie darījumi pēc būtības ir aplveida;
 - (e) struktūra dod ievērojamu nodokļu atvieglojumu, tomēr tas neatspoguļo nodokļu maksātāja uzņēmējdarbības riskos vai tā naudas plūsmās.
3. direktīvas 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) atturas šādai peļņai uzlikt nodokļus, ja šāda peļņa nav atskaitāmi izdevumi mātesuzņēmuma meitasuzņēmumā vai”;
4. direktīvas I pielikuma A daļas w) punktu aizstāj ar šādu:

“w) uzņēmējdarbības, kuru nosaukumi atbilstīgi Rumānijas tiesību aktiem ir: “*societăți pe acțiuni*”, “*societăți în comandită pe acțiuni*”, “*societăți cu răspundere limitată*”, “*societăți în nume colectiv*”, “*societăți în comandită simplă*”;

2. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas ir vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības vēlākais no 2014. gada 31. decembra. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmus minēto noteikumu tekstus.
- Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsaucē.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*